

Paikkatietoasiain neuvottelukunnan toimikauden 2022—2025 11. kokous

Aika: tiistai 28.1.2025 klo 9—10.20

Paikka: Teams

Tiedotusasia (T)

Keskusteluasia (K)

Päätösasia (P)

Osallistujat:

Puheenjohtaja

Karjalainen Mika, maa- ja metsätalousministeriö

Neuvottelukunnan jäsenet

Aalto Sami, valtiovarainministeriö

Björklund Satu, ympäristöministeriö (Ruusa Degermanin sijaisena)

Dag Ari-Pekka, sisäministeriö

Havumäki Hanna, puolustusministeriö

Kahra Antti, Geologian tutkimuskeskus

Käyhkö Niina, Turun yliopisto, FIUGINET:n edustajana

Laaksonen Heli, Maanmittauslaitos, asiakohdat 1—4

Laine Yki, Suomen ympäristökeskus

Pesu Matti, Väylävirasto, asiakohdat 1—4

Reini Jari, Maanmittauslaitos

Riihisaari Tarja, Ilmatieteen laitos

Salonen Teemu, Porin kaupunki, kuntien ja Kuntaliiton nimeämänä

Tenhunen Petri, Digi- ja väestötietovirasto

Tolonen Satu, työ- ja elinkeinoministeriö

Kutsutut asiantuntijat

Petteri Alho, Turun yliopisto

Poissa

Grönholm Marko, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, sosiaali- ja terveysministeriön nimeämä

Paavola Tomi, liikenne- ja viestintäministeriö

Tammisto Rina, Tilastokeskus

von Wehrt Mike, FLIC:in edustaja

Sihteeri

Horppila Hanna, Maanmittauslaitos

1. Kokouksen avaaminen ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja Mika Karjalainen avasi kokouksen. Asialista hyväksyttiin.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen [pöytäkirja](#).

3. Digital Waters (DIWA) -hanke (T/K)

Professori Petteri Alho Turun yliopistosta maantieteen ja geologian laitokselta kertoi Suomen Akatemian lippulaivahankkeesta [Digital Waters \(DIWA\)](#). Tämä poikkitieteellinen tutkimus uudistaa vesitutkimusta yhdistämällä veden, ilmaston ja ympäristön digitaalisoinnin, mittausdatan ja mallinnuksen. Tutkimusteemat eivät ole ainoastaan luonnontieteellisiä tai teknisiä, vaan keskiössä on yhteiskunnallinen aspekti. Vesivarojen digitaalisuus parantaa veden hankinnan, jakelun ja käytön hallintaa ja turvallisuutta esimerkiksi tulvien tai kuivuuden uhatessa.

Yhteistyö sidosryhmien kanssa pyrkii suomalaisen vesiliiketoiminnan kasvuun ja vesivarojen parempaan hallintaan. Samalla tavoitteena on luoda huipputason vesitutkimusklasteri ja luotsata uusi vesialan sukupolvi (Tohtoripilotti 2025—2028).

Projektin johtaja on Björn Klöve Oulun yliopistosta, Alho on varajohtaja. Projektissa on Suomen Akatemian lisäksi yksiköiden omaa rahoitusta sekä hankerahoitusta. Projekti kestää neljä (+ neljä) vuotta, siinä on kuusi partneria, 200 yrityspartneria sekä kansallisia ja kansainvälisiä yhteistyöverkostoja.

4. Tour-de-table

Teemu Salonen Porista kertoi, että Porin valtuusto on päättänyt energiayhtiön vähemmistöosuuden myynnistä. Energiayhtiö on paikkatietotoimija, joka on tehnyt tiiviisti yhteistyötä kunnan kanssa. Poliisihallitukselta on tullut kuntiin kirje kriittisen infraan kohdistuvista vahingonteoista ja niistä ilmoittamisesta. Uusi rakentamislaki on tullut voimaan, ja lain tulkinnassa on kunnissa haasteita. Kuntien paikkatietoseminaari on 12.-13.2.2025 Tampereella. Salonen toi esiin, että osa lausuntopyyntöistä tulee kuntiin niin lyhyellä aikarajalla, että niitä ei ehditä saada asialistalle, saati käsitellä. Kunnissa osassa asioista lausunnon antajana on kaupunginhallitus. Kunnilla on tarve paikkatietojen JHS:ien uusimiselle.

Heli Laaksonen Maanmittauslaitoksesta kertoi, että uusi maastotietojen tuotantojärjestelmä otetaan käyttöön huhtikuussa. Sillä on vaikutusta tuotteisiin ja palveluihin. Testiaineistoja on saatavilla ja ladattavissa. Palautetta voi antaa kyselyllä 31.1.2025 mennessä. Lisätietoja: [Maastotiedot uudistuvat - tutustu testiaineistoihin! | Maanmittauslaitos](#).

Ari-Pekka Dag sisäministeriöstä kertoi, että poliisin it-keskus aikoo kilpailuttaa paikkatieto-ohjelmistojen ylläpitosopimuksen. Maailmankartta (OSM eli OpenStreetMap) ladataan TURvaKARTtaan (TUKA) analyysitoimintoja varten alkuvuoden 2025 aikana. TUKA:ssa kehityskohteina ovat liityntäpäätos mobiiliin käyttöliittymään sekä testausta ja kehitystä varten pilviympäristö. Rajavartiolaitoksen (RVL) Geopalvelun prosessit on alustavasti kuvattu ja niitä tarkennetaan vuoden 2025 aikana. Pohjois-Norjassa on havaittu paljon gps-häirintää.

Todettiin, että valtiovarainministeriö on lähettänyt ministeriöihin nimeämispyynnöt hankkeeseen kriittiseen infrastruktuuriin liittyvän avoimen tiedon riskeistä ja lainsäädännön muutostarpeista. Näkökulma on paikkatietoja laajempi.

Hanna Havumäki puolustusministeriöstä sanoi, että NATO-integraatio etenee Puolustusvoimissa ja puolustusministeriössä.

Satu Björklund ympäristöministeriöstä kertoi, että ministeriö pyytää lausuntoja ympäristöministeriön asetuksiksi rakentamisen suunnitelmamallien ja viranomaiskatselmusten sisällöstä. Lausuntoaika on 19.12.2024-16.2.2025 asti. Alueidenkäyttölaki odottaa edelleen lausunnoille lähtöä, arviolta helmikuussa viimeisimpien tietojen mukaan.

5. GeoForum ry:n kuulumiset (T/K)

Mika Karjalainen kertoi, että GeoForum Finlandin hallitus on käynnistänyt toiminnanjohtajan rekrytoinnin Miika Kostamon siirryttyä toiseen työpaikkaan. Tavoitteena on saada GeoForum Finland ry:lle uusi toiminnanjohtaja maaliskuun alusta alkaen. Hän pääsee mm. jatkamaan 21. –22.10.2025 Dipolissa Espoossa pidettävän paikkatietoalan päätapahtuman GeoForum Summitin järjestelyä.

6. INSPIRE-toimeenpano (T/K/P)

6.1. Kansallinen aineistoluettelo

Tarja Riihisaari Ilmatieteen laitokselta esitti Lentosäähavaintosanomien (METAR) -aineiston poistamista Kansallisesta aineistoluettelosta maksuperusteen muututtua. Poisto koskee METAR-muotoisia sanomia, ja säähavainnot, mistä ne muodostetaan, ovat edelleen saatavilla avoimen datan rajapinnoista.

Päätös: Ilmatieteen laitoksen esitys hyväksyttiin.

6.2. MIG- ja MIG-T -kokoukset

Jari Reini Maanmittauslaitoksesta kertoi, että 28.11. pidetyn [MIG-kokouksen](#) yhteydessä oli työpaja, jossa komission konsultti esitteli [GreenData4All](#)-aloitteen vaikutusten arviointi -työvaiheen ensimmäisiä tuloksia ja kysymyksiä jäsenmaille. Näihin kysymyksiin vastaamiseen annettiin pari viikkoa aikaa, jotta jäsenmaat ehtivät pyytää vastauksia sidosryhmiltä. INSPIRE-sihteeristö lähetti kysymykset Paikkatietoasiain neuvottelukunnan ja laajennetun sihteeristön jäsenille. Vastauksia saatiin niukasti. Maa- ja metsätalousministeriö laati niistä koosteen ja toimitti sen komissiolle asiantuntijaryhmän näkemyksinä, ei Suomen virallisena kantana.

Maa- ja metsätalousministeriö on perustanut Valtioneuvoston asiahallintaan INSPIRE-asian, joka on valmistautumista GreenData4All-aloitteen mahdollisena lopputuloksena tulevaan direktiivin muutosehdotuksen käsittelyyn ja Suomen kannan muodostamiseen. Tällä hetkellä INSPIRE-asiasta löytyy 28.11 pidetyn MIG-kokouksen raportti.

Vaikutusten arviointi jatkuu Public consultation -vaiheella, joka viimeisimmän tiedon mukaan alkanee helmikuussa ja kestää 12 viikkoa. Sen lisäksi on tulossa kohdennettuja kyselyjä ja haastatteluja sekä maaliskuussa ja kesällä kaksi Brysselissä järjestettävää työpajaa. Sihteeristö välittää PATINEn ja sen laajennetun sihteeristön jäsenille näistä tarkempaa tietoa, kun sitä on saatavilla.

Muita aiheita MIG-kokouksessa olivat komission esitys jatkoksi vuosien 2020–2024 MIG-työohjelmaan vuosille 2025–2026, Green Deal Data Space ja IACS sekä JRC:n uusi raportti "[Unlocking Green Deal Data: Innovative Approaches for Data Governance and Sharing in Europe](#)".

Teknisempiin asioihin keskittyvän MIG-T:n edellinen kokous pidettiin 13.12.2024 ([linkki muistioon ja muihin materiaaleihin](#)). Aiheena oli MIG-työohjelman jatkamisen lisäksi mm. HVD ja INSPIRE yhteensovittaminen uudenlaisen metadatataprofiilin avulla. Tästä on meneillään pilotti, johon myös Suomi osallistuu.

7. Muut asiat

Jari Reini toi esiin, että PATINE teki vuonna 2020 [suosituksen](#) julkisen hallinnon paikkatietoja koskevista rajapinnoista. Teknologiastandardien lisäksi tarvitaan ohjeistusta tukemaan kansallista yhteentoimivuutta. JHS-suositukset alkava olla vanhentuneita, joten ne tarvitsisivat uudistusta.

8. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään tiistaina 25.3.2025 klo 13–15.